

Alenka Viceljo

Ekstaza

Akademska kiparka Alenka Viceljo svojo ustvarjalno misel vselej znova namenja lepi umetnosti. A ne tisti, ki je samo lepa ...

Njene pretanjene likovne stvaritve poleg estetske dovršenosti vsebujejo tudi sporočilnost. So oblike, linije, barve, perspektive in površine z vsebino. So artefakti z avtorsko določljivostjo, s karakterno prepoznavnostjo in svojstvenostjo. V njih so razkrito ali pa sublimno podane zgodbe življenja; z mehko ženske duše, s subtilnostjo umetnice, s perfekcionizmom kiparke, ki čuti in pozna material svojega ustvarjanja. Krhke in nežne so, celo prosojne, zračne, lahkotne, skratka žensko občutene, hkrati pa trdne »kot kamen«, jasne, izostrene in dorečene – neposredno, »a la prima«, brez oklevanja, brez zadržkov ali cenzure zaupane porcelanasti površini.

Svojstvenost njenega ustvarjanja izhaja že iz samega materiala – iz porcelana, ki premore specifičen likovni karakter. Hladen, prosojen, »fin« in nežen je. Ima svoj lesk. Za navidezno krhkostjo skriva trdnost (kamenina). Je nekoliko nostalgичen, morda romantično zasranjan, za akademsko kiparko Alenko Viceljo pa aktualen. Material, ki ga odlično pozna in obvlada. Izkorišča njegove primarne lastnosti in jih avtorsko potencira. Prizadeva si nadgraditi njegovo impresivnost, dodatno naglasiti eleganco in na njegovi površini ustvariti zapis s perspektivo. V sicer statičnem kiparskem materialu pa nenehno ustvarjalno hrepeni tudi po gibanju.

Raznolike ikonografske motive, razpenjajoče se od mitoloških, bibličnih in literarnih vsebin, predvsem pa tistih najbolj osebnih, intimističnih, kot so samozavedanje, vloga in poslanstvo ženske, pa odnosi med spoloma in erotika, povezuje kiparkino subjektivno ustvarjalno hrepenenje, ki jo vodi v refleksijo notranjega videnja lastnih razpoloženj in čutenj, k iskanju osebnega, bistvenega. Realnost preplavlja poezija čutnosti, v duhovnost vstopa čista prisotnost in vsebine se odenejo v kiparki lastno avtonomnost.

Glavne akterke dogajanja na porcelanastih reliefih Alenke Viceljo so figure. Izrazno bogate in pogosto celo portretno podobne. Avtorica jih vizualizira s črto, z linijo, s tistim najbolj primarnim, najbolj elementarnim izrazilom, ki je njen adut. V (kobaltnih) risbah nastopa kot gravura, ki ostro zareže v porcelanasto snovnost. Čutno vzdrاملjena, ekspresivna in neposredna uteleša subjektivno modificirano izpovedno bistvo.

Alenka Viceljo pa se odloča tudi za povsem drugačne tehnične oz. izvedbene pristope. Risarsko sled sintetizira v porcelanasto nitko, s katero minuciozno stke stilizirano motivno bistvo, ki prefinjeno brsti s površja in ga spreminja v občuteno reliefnost. Na različne »risarske« načine utelešeni figuralni liki so pogosto dopolnjeni z letrizmi, z zapisano poezijo znanih in priznanih, pa tudi povsem anonimnih pesnikov. Z njo avtorica dodatno izrazi atmosfersko vzdušje, hkrati pa preko kaligrafskih znakov ponovno zaživi kiparkina značilna poteznost. V kiparstvu, kjer je zavedanje materiala sicer prvenstveno, je ogromno risarskega in avtorica najde celo prostor za barve. Čeprav ima porcelan omejeno število barv, izbere tistih nekaj temnih barvnih imenovalcev, ki so sugestivni, asociativni in simbolni. In odloča se tudi za srebro, platino in zlato. Vselej v pravi meri! Zaveda se namreč, da se giblje po tanki ločnici med izraznim in zgolj ilustrativnim, med umetniškim in dekorativnim.

Njen likovni nagovor je neposreden, pristen, hkrati pa domišljen, suveren in prepričljiv. Lepota žensk Alenke Viceljo je v sproščenosti stiliziranih form, v čustveni spontanosti in neposrednosti.

Od klasičnih »en face«, nekakšnih ikonskih umestitev na površino porcelanske mase, lahko sledimo tudi dinamičnim ter simbolno pomenljivim kompozicijskim rešitvam. Izjemno domišljenost umeščanja na ozadje razkrivajo ženska telesa, lebdeča v medaljonastih formah, ki niso ujeta na »slikovno« površino porcelanatega »madeža«, ampak nanjo vkomponirana tako, da v dialogu soodvisnosti forme podlage in forme telesa dosanjajo svoje sanje.

V večnih figuralnih temah je avtorica našla svoje »figurine«, je našla sebe, tako v likovno-formalnem kot v vsebinskem smislu. Našla je svoje spremljevalke, ki premorejo lepoto, sporočilnost in izraznost. Imajo svojo (ob)likovno življenje in svojo identiteto.

V stvaritvah Alenke Viceljo biva Eros, a ne le tisti, zreduciran na priljubljeni motivni svet, ampak izražen tudi skozi prekipevajoči ustvarjalni vitalizem, s katerim avtorica razkriva materialno žlahtnost svojih stvaritev ter črto, kot primarno izrazilo prebuja v sugestijo življenja, predvsem pa v pogled na svoj svet.

Portret moje matere
Fotografije: Dušan Lumbar

ALENKA VICELJO

Porcelanske impresije

4. marec–27. marec 2010

galerija Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin

Smrt v Benetkah

Vabilo na otvoritev razstave

Porcelanske impresije ALENKE VICELJO

v četrtek, 4. marca 2010, ob 19.00 v galeriji tolminske knjižnice.

Razstavo bo odprla likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.
S citrami bo nastopil Ivan Zupanc.